

УДК 141.7:316.614

DOI <https://doi.org/10.24195/spj2310-2896.2019.4.8>**Запорожченко Олексій Володимирович**

кандидат філософських наук,
доцент кафедри української і всесвітньої історії та культури
Ізмаїльського державного гуманітарного університету
вул. Репіна 12, м. Ізмаїл, Одеська область, Україна

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ СУТНОСТІ ФЕНОМЕНУ ІДЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті подається аналіз філософського змісту поняття «ідентичність», еволюція поглядів на проблему ідентичності в контексті розвитку європейської філософії, обґрунтовується необхідність проведення концептуального аналізу трансформаційних процесів ідентичності особистості в умовах інформаційної глобалізації. Розглядається низка праць сучасних науковців, що приділили значну увагу розробленню різноаспектних питань, пов'язаних з ідентичністю особистості, у тому числі і процесами трансформації ідентичності особистості в контексті впливу інформаційної глобалізації на особистість. Автор показує, що проблема ідентичності особистості у філософській науці є багатоаспектною та розкривається через низку взаємопов'язаних категорій та понять, що досить чітко простежується через історичний аналіз філософських концепцій, де означена проблема розроблялась та осмислювалась протягом розвитку філософії.

У статті показано, що ідентичність є складним феноменом, що формується та змінюється протягом усього періоду життя особистості. Визначено, що концептуального становлення поняття ідентичності особистості набуло ще у наукових пошуках представників Нового часу. Встановлено, що позицію, закладену ще у філософії Нового часу щодо розуміння ідентичності особистості як результату рівноваги між особистісними смислами та суспільним цінностями, було підтримано згодом низкою сучасних психологів та соціологів, які акцентували увагу на тому, що нестійкість особистої ідентичності в умовах сучасного мінливого світу слід розглядати, скоріше, як норму, ніж як патологію. Робиться висновок про те, що філософські, соціологічні та психологічні дослідження визначальною роллю наділяють саме соціальні чинники, що впливають на формування та трансформацію ідентичності особистості, а інформаційну глобалізацію слід виокремлювати як важливу площину глобалізаційних процесів у світі.

У статті показано, що сучасна особистість в умовах інформаційного середовища веде подвійне просторово-соціальне існування, оскільки життя через екран електронного пристрою транслює свої вимоги, які часом корінним чином відрізняються від дійсності; інформаційний світ (телебачення, Інтернет, засоби масової інформації тощо) так чи інакше впливає на індивіда, не враховуючи наслідків такої дії на нього. В статті показано, яким чином інформаційна глобалізація чинить як негативний, так і позитивний вплив на формування ідентичності особистості.

Ключові слова: ідентичність, ідентичність особистості, глобалізація, інформаційне суспільство, трансформаційні процеси, розвиток.

Вступ. Інформаційна насиченість сучасного соціокультурного простору зумовлює необхідність розроблення та аналізу проблеми трансформаційних процесів ідентичності особистості. Також розгляд саме особистісних аспектів феномену ідентичності набуває неабиякої актуальності, що зумовлено домінуванням антропоцентричного підходу на загальнонауковому рівні. Враховуючи те, що ідентичність виступає складним процесом, що формується та трансформується протягом усього періоду життя особистості, визначення місця та ролі інформаційної глобалізації у межах означеної проблематики має проводитися з урахуванням сучасних соціально-філософських досліджень, заснованих на міждисциплінарних підходах.

Значна увага розробленню питань, пов'язаних з філософськими, соціологічними, психологічними аспектами феномену ідентичності особистості в умовах змін сучасного соціокультурного середовища, приділена у працях таких відомих зарубіжних дослідників, як З. Бауман,

У. Бек, Г. Блумер, Ю. Габермас, Е. Гідденс, І. Гофман, Р. Дарендорф, Е. Еріксон, М. Кастельс, П. Рікер, Е. Тофлер, В. Хесле, К. Хюмнер, Е. Фром та інші. У їх працях проблема ідентичності розглядається переважно в загальнотеоретичних аспектах: робиться спроба розглянути ідентичність як багатоаспектний соціально-психологічний феномен, досліджуються закономірності становлення ідентичності та її трансформації під впливом соціокультурного середовища, що змінюється. Серед вітчизняних вчених, що плідно займаються проблемою ідентичності, можна виділити Є. Андроса, І. Бойченка, С. Веселовського, М. Головатого, В. Горського, О. Гриценка, С. Кримського, М. Козловця, П. Сауха, В. Степаненка, В. Табачковського та інших. Дослідження трансформаційних процесів ідентичності особистості можна знайти у наукових пошуках низки науковців, зокрема: Л. Косенчука, І. Лисака, М. Назарова, С. Чорних та інших. Вплив інформаційної глобалізації на особистість описано у працях Є. Маслова, А. Поломошнова, Г. Саліхова, Н. Рейнгардта та інших. Отже, проблема ідентичності особистості досить актуальна як для зарубіжних, так і вітчизняних філософів, але наукові пошуки, що присвячені проблемам формування та трансформації ідентичності особистості загалом та ідентичності особистості в умовах інформаційної глобалізації, є не вичерпними, а лише надають змогу окреслити певне проблемне поле, яке вимагає подальшого наукового дослідження.

Метою статті є спроба осмислення феномену ідентичності як такого та особливостей трансформації ідентичності особистості в умовах інформаційної глобалізації.

Результати. Слід зауважити, що важливим для наших наукових пошуків є визначення місця концепту «ідентичність» у історичному контексті філософських шкіл, що чинять значний вплив на розвиток наукової думки сучасності. Отже, звернемося до розкриття певних концептуальних положень, що представлені у працях низки філософів і вчених.

Як проблема у філософській науці ідентичність особистості є багатоаспектним феноменом та розкривається через низку категорій та понять. Це досить чітко простежується через історичний аналіз філософських знань, де означена проблема розроблялась та осмислювалась ще з часів Аристотеля. Так, здійснений ґрунтовний теоретичний аналіз надав змогу встановити, що розроблення питань, що розкривають різні аспекти ідентичності особистості, представлено працями філософів Античності (Арістотель, Парменід, Платон та інші), Середньовіччя (наприклад, Т. Аквінський), Нового часу (Р. Декарт, Г. Ляйбніц, Дж. Локк, Б. Спіноза, Д. Юм), представниками німецької класичної філософії (Г. Гегель, І. Кант, Ф. Шеллінг та інші), некласичної західної філософії (Е. Гуссерль, Ж.-П. Сартр, К. Ясперс та інші).

Як вважає Л. Никифорова, у класичній філософській традиції, починаючи від Античності, ідентичність розглядається як фундаментальна характеристика буття, що передбачає зберігання тотожності самому собі і таким чином протистоїть змінам. Це найважливіша характеристика як самого Буття (Парменід), так і особистості, що означає єдність, цілісність, самототожність індивіда у часі і просторі [6].

Значних концептуальних змін набуває розуміння поняття «ідентичність особистості» у наукових пошуках представників Нового часу. Зокрема, французький філософ, представник гносеологічної концепції раціоналізму Р. Декарт пов'язував ідентичність із проявом почуття власної суб'єктності за сумнівів щодо існування навколишньої дійсності, зі збереженням при цьому впевненості у власному існуванні (йдеться про відомий принцип "cogito ergo sum" – «мислю, отже існую»). Таким чином, мисляча субстанція (душа, свідомість) виступає основою для самототожності, тобто ідентичності особистості [7].

Представниками емпіричного напрямку – Дж. Локком та Д. Юмом, також були здійснені спроби філософського аналізу ідентичності особистості як самосвідомості. Зокрема, Дж. Локк постулював, що не субстанція, матерія, а одна й та сама свідомість утворює одну й ту саму особистість.

Так, Дж. Локк, розглядаючи питання ідентичності, особливу увагу звернув на ті підстави, що має певна особистість для розпізнавання себе самої у різні періоди часу. Своєю чергою Д. Юм визначав, що «Я» – ніщо, крім «пучка сприйняття» [10]. Зауважимо, що саме у період Нового часу був закладений базис про розгляд формування ідентичності під впливом суспільства, культури.

Ф. Шеллінг чітко простежує історію проблеми ідентичності, слідуючи від несвідомих природних форм знання окремого суб'єкта до самоусвідомлення. Так, самоусвідомлення він розглядав як деяку духовну діяльність «Я». У Ф. Шеллінга концепт «самопізнання» виступає системоутворюючим, на відміну від Г. Гегеля, який він піддає сумніву універсальність самопізнання. Представники неklasичної філософії (феноменологія, екзистенціалізм) – Е. Гуссерль, Ж.-П. Сартр, К. Ясперс та інші проблему ідентичності особистості тісно пов'язують з життєвим шляхом людини, її екзистенцією.

Узагальнимо, що, як визначає О. Клименко, «одне з головних завдань філософського розуміння терміну «ідентичність» полягає в тому, щоб наблизитися до усвідомлення діалектики «того самого» і «самості», досліджувати численні можливості встановлення зв'язків між постійністю і зміною, які відповідають ідентичності в сенсі «самості» [2].

Значної уваги проблемі ідентичності особистості було приділено у працях психологів, зокрема: А. Адлера, Е. Еріксона, А. Маслоу, К. Роджерса, З. Фрейда, К. Юнга та інших. Позицію, закладену ще у філософії Нового часу щодо розуміння ідентичності особистості як результату рівноваги між особистісними смислами та суспільним цінностями, представлено у працях Е. Еріксона.

Так, Е. Еріксон, спираючись на теорію психоаналізу З. Фрейда, наголошує, що усвідомлення того, що синтезування «Его» забезпечується тотожністю людини самій собі і безперервністю, і що стиль ідентичності збігається з тотожністю і безперервністю того значення, яке видається значущим іншим в безпосередньому оточенні» [9]. Значну увагу у розкритті психосоціальної сутності особистісної ідентичності Е. Еріксон відводить таким аспектам: підтримання внутрішньої узгодженості з ідентичністю групи, її ідеалами; усвідомлюване почуття індивідуальної ідентичності; неусвідомлювана боротьба за самототожність характеру особистості; критерій Его-синтезу.

Таким чином, Е. Еріксон визначає, що головними аспектами ідентичності особистості є: постійність самосприйняття, єдність часової перспективи, співпадіння самопрезентації зі сприйняттям його особистості іншими.

Щодо соціологічних досліджень, то науковцями визначається зумовленість трансформацій ідентичності особистості змінами на суспільному рівні. Зокрема, Е. Гідденс зауважує, що нестійкість особистої ідентичності в умовах сучасного мінливого світу слід розглядати як норму, а не як патологію [1].

Таким чином, філософські, соціологічні та психологічні наукові школи визначальною роллю наділяють соціальні чинники, що впливають на формування та трансформації ідентичності особистості.

Етапність формування ідентичності особистості залежно від становлення та розвитку суспільства ґрунтовно описана у праці Р. Баумайстера. Автор, розглядаючи концепт «ідентичність» як процес самовизначення, пропонує розглядати такі його етапи: 1) розпорядження (первісний рід); 2) одинична трансформація (раннє Середньовіччя); 3) ідентичність, що визначається ієрархією критеріїв (пізнє Середньовіччя); 4) необов'язковий вибір (XVIII сторіччя); 5) необхідний вибір (сучасність) [11].

У такому контексті, як зазначає М. Назарова, піддаючи аналізу етапи формування ідентичності особистості, запропоновані Р. Баумайстером, людина у традиційному суспільстві була позбавлена самостійності, ініціативності, повністю залежала від прикладу, авторитету і навіювання в усіх сферах життя; у неї не було уявлення про власну біографію, вона мислила себе як частина цілого, тому вважається, що проблеми ідентичності в таких суспільствах не існувало, оскільки не було ситуації вибору. У традиційному суспільстві людина орієнтується на приписування, тобто аскриптивні статуси, при цьому були важливими стать, вік, місце в соціальній ієрархії – приналежність до професії або стану, касты» [5].

Слід зазначити, що криза планетарного масштабу сьогодні стосується безпосередньо станів, що визначають саме існування особистості. Цій сучасній всеохоплюючій кризі можна протиставити прискорені процеси розвитку духовної онтологічної сфери індивіда завдяки

інноваційним методам освіти, що необхідно через величезний обсяг надлишкової інформації, яка завдає шкоди всім, хто не використовує різні критерії та фільтри (наукові, епістемологічні) для відділення корисної інформації від шкідливої, її відповідної обробки [3]. Тому інформаційну глобалізацію слід виокремлювати як важливу площину глобалізаційних процесів у світі.

В умовах інформаційної глобалізації змінюються традиційні уявлення як про простір, так і про час. Сучасна людина може подолати за добу величезну відстань, поспілкуватися у режимі «онлайн» з людьми, що знаходяться від неї за тисячі кілометрів, виявитися свідком подій, що відбуваються на іншому боці земної кулі. Ці можливості визначаються новими інформаційними технологіями і при цьому вже сприймаються людиною як щось само собою зрозуміле, повсякденне. Таким чином, ідентичність індивіда інформаційного суспільства виявляється нерозривно пов'язаною з цифровими технологіями, а людина інформаційного суспільства вже не може повноцінно жити без певних технологічних розширень. Уміння володіти і користуватися інформаційними технологіями сьогодні стало неодмінною умовою повноцінної соціалізації.

У зв'язку з цим слід розуміти, що відносини людини з інформаційними технологіями онтологічно є набагато складнішими, ніж просте розширення можливостей, оскільки цифрові технічні засоби одночасно підпорядковують людину, викликаючи різний спектр відносин – від глибокої залежності і захоплення до неприязні або ірраціонального страху. Винаходи, мета яких зробити життя комфортнішим, почали відчужуватися, перетворюватися з помічників людини на її «господарів», за відсутності яких вона починає відчувати свою вразливість і незахищеність. Відправною точкою для осмислення сучасної технологічної реальності може послужити концепція М. Маклюена, яка ґрунтується на розумінні медіа як зовнішніх розширень тіла, органів, нервової системи людини [4].

Маклюен стверджував, що всі технології є продовженням людського тіла і його органів. Так, одяг, будинок, місто стають розширенням шкірного покриву, колесо, автомобіль, літак – рухової системи людини тощо. Електричні технології зробили революційний стрибок у процесі розширення людини – вони стали продовженням нервової системи людини. Однак Маклюен припускав, що і ЗМІ стануть продовженням вищих психічних функцій, створюючи нові форми мислення, пам'яті, уваги і способи задоволення потреб.

Кожна нова технологія в процесі її використання змінює топологію людини, розширює і доповнює не тільки її природні можливості, а й вищі психічні функції. Навіть більше, сучасні інформаційні технології не просто доповнюють або розширюють, а й опосередковують всі психічні процеси і відносини людей. Технічний прогрес має зворотну сторону і породжує ряд антропологічних проблем. Так, розширюючи можливості людини, технології перетворюються на своєрідні «протези» тіла і свідомості людини, звідси виникає проблема «кіборгізації», що полягає в тому, що людина, довіряючи частину своїх здібностей машинам, фактично їх атрофує, а, отже, стає більш слабкою та залежною.

Також технології стають ефективними засобами контролю людини, що породжує проблему меж її приватності. Інформаційні технології, що постійно ускладнюються, виявляються все менш зрозумілими для своїх користувачів, а принципи і алгоритми високотехнологічних пристроїв для більшості людей залишаються поза їх розумінням. У результаті з'являється ще одна проблема – технологічні артефакти стають «речами в собі». Інша важлива проблема пов'язана з прогресуючим зростанням швидкості технологічних змін, що призводить до неможливості адекватного сприйняття занадто швидко мінливих технологічних стандартів (за термінологією Е. Тофлера «футурошок»), а речі, що оточують людину, стають одноразовими, ефемерними, нічого не значущими, що не підтримують її стійку предметну ідентичність та ідентичність, засновану на пам'яті середовища. Таким чином, технічний прогрес стає визначальним чинником трансформації ідентичності, причому найчастіше цей процес набуває викривлених форм. Технологічна експансія викликає зміни в структурі особистісної та соціальної ідентичності. Ці зміни мають якісний характер, а масштаб і швидкість змін індустрії високих технологій ставить завдання вивчення і оцінки психологічних механізмів адаптації до постійно мінливих продуктів побуту і буття з метою збереження ідентичності.

Отже, ми не можемо говорити про нейтральність інформаційної глобалізації по відношенню до людини, оскільки інформаційні технології не є слухняними слугами людини, інструментами в її руках. Кожна з них онтологічно містить свою логіку, алгоритм якої визначають її призначення і модель використання, внаслідок чого технології мають досить жорсткий вплив на свідомість людини, починають трансформувати її ідентичність, формуючи «людину інформаційну» (термін введений Й. Масудою). У побудові прогнозів наслідків прогресу техніки слід уникати як крайнощів заперечення розумних технологій в душі неолуддизма, так і захопленого технократичного оптимізму і сциєнтизму в руслі трансгуманізму. Людина інформаційного суспільства повинна бути наготові по відношенню до спокус високотехнологічного машинного світу, щоб не перетворитися з творчого суб'єкта на його функцію, об'єкт різноманітних маніпуляцій. Головне завдання полягає в досягненні «мирного співіснування» людей і машин, заснованого на пропорційності і стійкості кордонів ідентичності.

В. Пузько, розглядаючи ідентичність особистості у площині інформаційної глобалізації, визначає, що у разі, якщо культура не транслює для індивіда життєздатні патерни, то це останнє тягне за собою, як наслідок, формування сплутаних ідентичностей та закріплення деструктивних шаблонів поведінки навіть у осіб з позитивною ідентичністю. Автор пояснює це тим, що форма буття культури у своєму нестримному оновленні може вступити у протиріччя зі змістом життєвого досвіду людини [8].

Зауважимо, що сучасна особистість веде подвійне просторово-соціальне існування. Життя через екран гаджету транслює свої вимоги, які часом корінним чином відрізняються від дійсності певної окремо взятої особистості. Інформаційний світ (телебачення, Інтернет, засоби масової інформації тощо) так чи інакше діє на індивіда, не враховуючи наслідків такої дії на нього, а фокусуючись лише на загальному результаті. Таким чином, інформаційна глобалізація чинить часом негативний вплив на формування ідентичності особистості.

Крім того, віртуальна ідентичність дозволяє людині конструювати власне «Я», вік, зовнішність, стать, будь-яку ідентичність (як реальну, так і уявну) й існувати в мережевих спільнотах (особливі соціальні об'єднання користувачів комунікаційних мереж, згуртованість яких виникає на основі загального дискурсу в віртуальному просторі). Самопрезентація і самоідентифікація відбуваються шляхом створення власних постів, участі в дискусіях, виникає можливість множинності самовизначення, особиста ідентичність стає мінливим конструктом, чого не було у минулому.

Однак ідентичність особистості, виступаючи складним динамічним процесом, набуває і позитивних аспектів в умовах інформаційної глобалізації.

Відзначимо, що процеси інформаційної глобалізації набирають все більших «обертів» кожного дня. Проте і потенціал сучасної особистості невпинно зростає, з'являються все нові методи та технології, що сприяють всебічному розвитку особистості. Таким чином, порушення та викривлення у процесі формування ідентичності особистості насамперед зумовлено пасивною позицією сучасного індивіда перед інформаційним тиском сучасного соціуму. Безперечно, що розвиток, розкриття та прояв індивідуального «Я» у сучасному світі значно утруднено, оскільки явища глобалізації вимагають від людини нових ідентифікацій і високих темпів інтеграції, але культурна сутність людини не може створювати особистісні форми в темпах глобалізації. Наслідком цього «загальмування» є деперсоналізація, різні форми відчуження, ворожість щодо новацій або зниження культури особистості чи нігілізм [8].

Висновки. Показано, що витoki розроблення концепту «ідентичність особистості» закладено ще у часи Античності. Визначено, що нових змістів поняття «ідентичність» набуло у період Нового часу, що відобразилось у пізніших працях науковців, зокрема психологів. Узагальнено, що до інтеграційних процесів людської спільноти належать розрізнені типи соціальної інформації, на основі яких формується та розвивається загальний інформаційний простір. Підкреслено, що трансформаційні процеси інформаційного

простору виступають одним із найважливіших чинників глобалізаційних процесів сучасності. Наголошено, що сучасним засобам масової інформації, Інтернету, іншим інформаційним технологіям належить інтегративна роль у глобалізаційних процесах суспільства. Грунтуючись на наукових працях сучасних філософів, узагальнено, що контекст процесу ідентичності особистості є багаторівневим і значною мірою зумовлюється процесами інформаційної глобалізації.

Перспективою подальших розвідок слід вважати розкриття питань, що стосуються кризи ідентичностей особистості в умовах інформаційної глобалізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гидденс Э. Ускользящий мир. Как глобализация меняет нашу жизнь. Москва, 2004. 120 с.
2. Клименко А.Б. Становление проблемы идентичности в западной философии и психологии. *Наука. Религия. Суспільство. Інститут проблем штучного інтелекту*. 2008. № 2. С.152–158.
3. Кожевников Н.Н. Философские проблемы глобализации. Научное обозрение. *Реферативный журнал*. 2016. № 3. С. 98–114.
4. Маклюэн М. Галактика Гутенберга. Становление человека печатающего / пер. с англ. А. Юдина. URL: http://yanko.lib.ru/books/media/mcluhan=galaktika_gutenberg.pdf.
5. Назарова М.А. Трансформация идентичности в обществе. *Профессиональное образование в современном мире*. 2017. Т. 7. № 3. С. 1163–1168.
6. Никифорова Л.А. Теоретичний аналіз проблеми ідентичності: філософський аспект. *Інтелект, особистість, цивілізація*. 2013. Вип. 11. С. 52–58.
7. Правдивець Н.О. Теоретична модель феномену ідентичності особистості. URL: <http://ifreestore.net/937>.
8. Пузько В.И. Кризис идентичности личности в условиях глобализации. *Философия и общество*. 2007. № 4. С. 98–113.
9. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризис / [пер. с англ. А. Прихожан, В. Ривош]. Москва, 1996. 86 с.
10. Юм Д. Трактат о человеческой природе / [пер.с англ. С. Церетели]. Москва, 1995. 400 с.
11. Baumeister R. Identity. Cultural Change and Struggle for Self. N. Y. Oxford, 1986. P. 18–19.

REFERENCES

1. Giddens E. Uskol'zayushchiy mir. Kak globalizatsiya menyayet nashu zhizn'. Moskva, 2004. 120 s.
2. Klimenko A. B. Stanovleniye problemy identichnosti v zapadnoy filosofii i psikhologii. *Nauka. Religiya. Suspil'stvo. Institut problem shtuchnogo intelektu*. 2008. № 2. S. 152–158.
3. Kozhevnikov N. N. Filosofskiye problemy globalizatsii. Nauchnoye obozreniye. *Referativnyy zhurnal*. 2016. № 3. S. 98–114.
4. Maklyuen M. Galaktika Gutenberga. Stanovleniye cheloveka pechatayushchego/ per. s angl. A. Yudina. URL: http://yanko.lib.ru/books/media/mcluhan=galaktika_gutenberg.pdf
5. Nazarova M. A. Transformatsiya identichnosti v obshchestve. Professional'noye obrazovaniye v sovremennom mire. 2017. T. 7. № 3. S. 1163–1168.
6. Nikiforova L. A. Teoretichniy analiz problemi identichnosti: filosofskiy aspekt *Intelekt, osobistist', tsivilizatsiya*. 2013. Vip. 11. S. 52–58.
7. Pravdivets' N. O. Teoretichna model' fenomenu identichnosti osobistosti. URL: <http://ifreestore.net/937>
8. Puz'ko V. I. Krizis identichnosti lichnosti v usloviyakh globalizatsii. *Filosofiya i obshchestvo*. 2007. № 4. S. 98–113.
9. Erikson E. Identichnost': yunost' i krizis / [per. s angl. A. Prikhozhan, V. Rivosh]. Moskva, 1996. 86 s.
10. Yum D. Traktat o chelovecheskoy prirode / [per.s angl. S. Tsereteli]. Moskva, 1995. 400 s.
11. Baumeister R. Identity. Cultural Change and Struggle for Self. N. Y. Oxford, 1986. P. 18–19.

Zaporozhchenko Oleksii Volodymyrovych
PhD in Philosophy,
Associate Professor of the Department
of Ukrainian and World History and Culture
Izmail State Humanities University
12 Repina str., Izmail, Odesa region, Ukraine

**SOCIO-PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF THE PERSONAL IDENTITY PHENOMENON
AND ITS TRANSFORMATION UNDER THE CONDITIONS
OF INFORMATION GLOBALIZATION**

The article analyzes the philosophical content of the concept of “identity”, the evolution of views on the problem of identity throughout the development of European philosophy, and substantiates the need for a conceptual analysis of transformational processes of the personal identity in the context of information globalization. A number of works of contemporary scholars have been considered. They all have paid considerable attention to the development of various issues related to the personal identity, including the processes of transformation of the personal identity in the context of information impact of globalization on the personality. The author shows that the problem of the personal identity in philosophy is multidimensional and is revealed through a number of interrelated categories and concepts. It is quite clearly traced through the historical analysis of philosophical concepts in which the problem has been developed and conceived during the development of philosophy.

The article shows that identity is a complex phenomenon that changes throughout the entire life of the individual. The article determines that the personal identity concept acquired its conceptual development in the scientific research of the representatives of modern times yet. It is determined that the position, established yet in the philosophy of modern times, that understood the personal identity, as a result of the balance between personal meanings and social values, is subsequently supported by a number of modern psychologists and sociologists. They emphasized that the instability of personal identity in today’s changing world should be seen as a norm rather than a pathology. The author makes a conclusion that philosophical, sociological and psychological studies see a decisive role in social factors which influence the formation and transformation of identity. At the same time information globalization should be singled out as an important plane of globalization processes in the world.

The article shows that the modern personality under the conditions of the information environment lives a dual spatial and social life, because life through the gadget screen puts forward its claims, which are sometimes radically different from reality; the information world (television, internet, media, etc.) affects the personality in one way or another, without considering the consequences of such influence. The article shows how information globalization has both negative and positive effects on the formation of identity.

Key words: *identity, personality identity, globalization, information society, transformation processes, development.*